tria cubicula in aliq̄ camerula · ſcilicet vnū ꝓ quo
libet eoꝝ · Et intuere dn̄m ihesū ſup vnū ſero poſt
orationē ſe ꝯponere ꝑ ſingulas noctes tā longiſſi
mi tēporis ſpatio · ſic viliter ut quicūqꝫ alius pauꝑ
cul⁹ de populo Sic etiā perſeuerāter quolibet ſe-
ro in hoc ſtratu deberes eum aſpicere. Vidiſti
quantā paupertatē vilitatem et aſperitatē vigi-
lando dormiendo abſtinendo et in omnibus alijs
ſuis actib⁹ rex regum et deus eternus ꝑ tam lōgi
temporis ſpatium ꝓ nobis ſuſtinuit · Vbi ſunt er-
go querētes ocia corporis ⁊ delicata · querētes curi
oſa ornata ⁊ vana · nō didicimus ī ſcolis huius ma
giſtri qui talia volumus · Sed nunqd ſapientio-
res eo ſumus · Ipē nos docuit v̄bo ⁊ exēplo hūilita
tē paupꝑtatē ⁊ afflictionē corpis ⁊ laboris Seq̄mur
ergo ſummū magiſtꝝ · qui nec falleē vult nec fal
li poteſt · Et habentes iuxta doctrinā apoſtoli victū
et veſtitū his cōtēti ſimus ad cōgruentem neceſſita
tē · nō ad ſuperabundātiam · alijs virtutum exerci
tijs et ſpirituali ſtudio continue indeſinēter ⁊ vigi
lanter inſiſtentes ·

De baptiſmo domini ·

COmpletis aūt · xxix · annis etatis ſue (q̄bus
ſic penoſe vixerat ⁊ abiecte) dicit dominus
ih̄s matri ſue · q2 temp⁹ ē vt vadat et glorificet et
manifeſtet prēz ſuum et oſtēdat ſe mūdo et operet̄

Luce 30
Mathei 30
Marci 30
Iohis 10

animaꝝ ſalutem· pro qua pater ipſum huc miſit·
Et reuerenter ſe licẽtians ab ea et nutricio ſuo io
ſeph iter arripuit a nazareth vſqꝫ iheruſalẽ· a ihe
ruſalem ad iordanẽ vbi erat iohannes baptizãs·

Vadit autem ſolus dominus mundi· nondum
enĩ habebat diſcipulos· Intuere ergo eum diligẽ
ter quomodo vadit ſolus pedibus nudis per tam
longa itinera et vehementer ei compatere· nõ du-
cit militum aut equorum vel alterius comitiue fre
quentia· nõ habet qui precedat ad hoſpitia ad ne-
ceſſaria preparanda· nõ ſunt ibi honores ⁊ pompe
quibus nos vermiculi vtimur· Sed ille (cui milia
milium miniſtrant in regno ſuo et decies centena
milia aſſiſtunt) ſic ſolus incedit calcando terram
pedibus nudis· nam regnũ ſuũ nõ eſt de hoc mun
do· Exinaniuit ſeipſum ſumẽdo formam ſerui non
regis· factus eſt ſeruus vt nos reges fiamus· fac
tus ẽ aduena ⁊ ꝑegrinus vt nos ad regnũ ſuũ per
ducẽt· viã poſuit añ oc̃los nr̃os ꝑ quã illuc aſcẽdẽ
valeamꝰ· Sꝫ q̃re ipſã negligimꝰ· q̃re ñ hũiliamꝰ
nos ipõs· q̃re honoẽs et põpas caducas ⁊ vana ſic a
uide q̃rimꝰ ⁊ tenemꝰ? Certe qꝛ r̃gnũ nr̃ꝫ ẽ de hͦ mũ
do nec ꝯſiderãꝰ nos aduẽas ⁊ ꝑegrinos· ⁊ ꝓptea oĩa
iſta mala incurrimꝰ· O vañ filij hoĩz cur vãa ꝓ veris
caduca ꝓ certis tẽpalia ꝓ etnĩs acceptamꝰ ⁊ ſic ſtu
dioſe ãplectimur? Cur iſta trñſitoria ñ ſꝑnimꝰ et q̃

ſi iam tranſacta non reputamus · Bene nobis illa
irriſio cōgruere videt̄ · in qua ꝑ beatū bernardū de
q̄buſdam ſic dicitur · O bone iheſu ꝙ multi ſūt qui
volūt ad te venire · ꝙ pauci poſt te ire · volūt cōſequi
ſed nolūt ſequi · volūt regnaē · ȝ nolūt cōpati · au-
dientes quod delectationes ſūt in dextera tua vſqȝ
in finē · Vadit ergo dominus iheſus ſic humili
ter ⁊ cōtinuatis diebus quouſqȝ ꝑueniat ad iorda
neȝ elemoſinā petēdo ꝑ viā ob paupertatis amorē ·
nō eñ portabat pecuniā Cū autē ꝑuenit ad iorda-
nē inuenit iohannē baptizantē peccatores · et tur
bam magnam que illuc concurrerat ad p̄dicatiōeȝ
ipſius · Habebant eñ eū quaſi criſtū · Nam cū fac
tum eſſet verbum domini ſuꝑ iohannem in deſerto
vt baptizans ⁊ predicans ſolatium redemptionis
annunciaret · venit in regionē iordanis baptizās
baptiſmo penitentie · Et quia ad penitentiam bap
tizandos monebat · ⁊ nō niſi quos penitentes vide
bat baptizabat predicās futurum baptiſmum in
remiſſionem peccatoꝝ · ꝓ cuius aſſuefactione etiā
baptizabat · Dicit ergo ei domin9 · Rogo vt me cū
iſtis baptizes Johannes vero intuens eum ⁊ ſpi
ritu cognoſcens timuit et reuerēter dixit · Domine
ego a te debeo baptizari · Cui dominus iheſus ·
Sine modo · ſic enim decet nos implere omnem
iuſticiamn · ec dicas hoc modo nec diuulges me · ꝗꝛ

nōdum venit tempus meū ꝫ me baptiza· Nunc em̄
tēpus ē humilitatis nō maieſtatis ·ꝛ ideo implere
volo omnē humilitatem· Vn̄ Bernardus · Vade ꝛ
tu ad minorē ſi vis iuſticia eſſe ꝑfectus ·defer inſe
rioriꝛ minori te iclinato · Quis iuſtus n̄ humilis ⸗
Deniqꝫ cū ſe baptiſmatis ſuo dn̄s inclinaret·ꝛ ille
expaueſceret maieſtatē·ſine inquit· ſic em̄ nos de
cet implere omnē iuſtitiā· conſūmatōnē oīs ꝑfecte
inſticie i humilitatis ꝑfictione ꝯſtituēs · Juſtus er
go humilis · Hec Bernard9· Et nota ꝙ iuſticia ī
hoc apparet in humili·qꝛ reddit vnicuiqꝫ ius ſuuꝫ
nō ſurripit alienuꝫ·nec ſibi attribuit qḋ nō debet·
nō ſurripit honorē deo ꝛ ſibi attribuit ꝫ dat hono
rē deo et ſibi retinꝫ vilitatē·nō ledit ꝓximū nec dī
iudicat eū nec alicui ſe preferet nec ꝯparat·ſed mi
norem oībus ſe reputat ꝛ locum nouiſſimū eligit
ſibi·Nota etiam (ſicut hic dicit gloſa) Humilitas
tres habet gradus ·Primus eſt ſubdere ſe maiori·
nō etiam ꝑferre ſe equali· Secundus eſt ſubderé
ſe equali et preferre ſe minori· Tertius et ſum-
mus eſt ſubdere ſe minori et hunc gradū criſtus
hic tenuit·et ideo omnē humilitatem impleuit·Vi
des quō eſt augmētata eius humilitas a ꝑceden-
ti tractatu·ſubiecit ei ꝫ ſe ſuo ſuo· ſeqꝫ vilificat ꝛ
ſuum iuſtificat et magnificat· Sed in alio conſi-
dera quomodo eius creuit humilitas ·nā vſqꝫ mō

cōuerſatus eſt humilis quaſi inutilis et abiectus
Hinc etiā peccator voluit apparē· peccatorib⁹ em̄
p̄dicabat Johānes penitentiā et eos baptizauit·
et dn̄s Jheſus corā eis inter eos voluit baptizari
tanq̄ vnus ex illis ·Et licet idē dici poſſit de circū-
ciſione· q̄ ibi voluit apparē peccator· tamē hic pl⁹
q̄ corā turba publice·ibi occulte·Sed nōne timē
dū fuerat·cū amodo vellet intendere ad p̄dicandū
ne ſperneret̄ tanq̄ peccator·non ꝓpterea dimiſit
humilitatem magiſter· quin ſe ꝓfundiſſime hu-
miliaret· Ipſe ergo voluit apparere qđ nō erat ·i
abiectionē et deſpectionē ſui ꝓpter nos inſtruēdoſ
At ꝯtra nos volum⁹ apparere qđ nō ſumus ·i lau
dē ⁊ gloriam noſtrā·Si quid em̄ in nobis videtur
eſſe ꝓbitatis oñdimus ·defectus vero celamus ·cū
fuerimus mali ⁊ peccatores · Ex hoc em̄ poteris hu
militatē eius cōſiderare· q̄ in ſuſcipiēdo baptiſmū
et in alijs dominus ſupra legem faciebat vt ceteri·
nec volebat p̄rogatiuas ſingulares ·ſic nō faciūt
multi ſerui ⁊ inferiores qui p̄ ceteris p̄rogatiuas
volunt hrē ſpēales · Nūc ergo bene ipſū conſpice·
Spoliat ei ſe dn̄s maieſtatis veſtib⁹ ſuis ſic q̄libꝫ
ali⁹ homūcul⁹·et mergit̄ in aq̄s frigidis tpe frigo
ris magni ꝓ noſtro amore·Opatur nr̄am ſalutem
tactu ſacri corporis aquas cōſecrans·et conſtituēs
ſacramentū baptiſmi ⁊ lauans nr̄a crimina deſpō

ſat ſibi vniu̇ſalem eccleſiam et ſingulariter omēs
aīas fideles · nam in fide baptiſmatis deſpōſamur
dn̄o noſtro xp̄o iheſu · Dicente ꝓpheta in ꝑſona ip
ſius · deſpōſabo te m̄i ī fidē · Vn̄ hec ſolēnitas et hec
oꝑatio magna ⁊ vtilis ē valde · Et ideo cantat ec-
cleſia · hodie celeſti ſponſo iuncta ē eccleſia · qm̄ in
iordane lauit xp̄us eius crimīa · De hoc baptiſmo
dn̄ dicit Ancelmus · At uero vbi robuſtioris eta-
tis plenitudo aduenit · miſſurus manus ad fortia e
greſſus es in ſalutem populi tui vt gigas fortis ad
currendam viam totius noſtre miſerie · et primuꝫ
q̄dē (vt ꝑ omnia te frāibus aſſimilares) ꝓuū bap-
tiſantem peccatorēs ad penitētiā tāq̄ peccator adiſ
ti · baptiſari te quoqꝫ poſtulaſti īnocens agne dei ·
quē nulla peccati ſtilla vl̓ ꝯtagiū vnq̄ maculauit
baptiſatus es nō te in aquis ſꝫ aquas ī te ſāificās ·
vt ꝑ eas ſanctificares nos · Hec Ancelmus · Ihe
ſu ergo baptiſato ⁊ orante ꝓ baptiſandis vt acci-
perent ſpm̄ ſcm̄ cōfeſtim aſcendit de aqua · Et ecce
aꝑti ſunt celi · id eſt · ineſtimabilis ſplendor factus
eſt circa eū · ac ſi celo aereo ac ſidereo r̄ſeratis ſplē
dor celi empiriȷ̇ terris infunderet̄ · Et ſpūs ſcūs cor
porali ſpecie columbe venit ⁊ ſedit ſuꝑ caput eius ·
vt ſpm̄ ſcm̄ nobis in baptiſmo dari oſtenderet ·
Ideo autē ſuꝑ dn̄m ī columba ſpūs ſcūs apparuit
q̄r nos per māſuetudinē colligē veit · ſc̄ diſcipulos

autē in igne q̄ eos ad conſumendū peccati rubigi
nē in ſe et alijs veniebat accendere. Tunc cogno-
uit baptiſta qđ dixit ſe ante neſciſſe. q̄ ſcilicȝ xp̄us
ſolus baptiſaēt. id eſt. poteſtatem baptiſmi ſibi re
tineret. ſed baptizandi miſteriū alijs daret Qui ei
miſerat eum baptizare. cū ſolitariā vitam ducerȝ.
hoc etiaȝ dixerat ei Multos baptizabis. ſed inter
illos (ſuper quē videris ſpiritū deſcendere ꝛ manē)
hic ſolus eſt qui baptizat in ſpiritu. In hoc autem
opere excellentiſſimo tota ſe trinitas modo ſingu
lari manifeſtabat. Deſcendit eīm et requieuit ſpi
ritus ſanctus ſuper eum ī ſpecie columbe. et vox pa
tris intonuit et audita eſt de ſublimi. Hic eſt filiꝰ
meus dilectus in quo mihi bene cōplacui. Vox de
celo filium dei indicat. quem putabant filium io-
ſeph. In hoc aūt loco ſic dicit Bernardus. Ipſum
inquit audite. Ecce domine nūc iam loquere quo-
uſqȝ ſiles ꝛ diſſimulas. diu tacuiſti et valde diu.
iam nunc loquere. licentiam loquendi iam habes a
patre. Quō diu dei virtus et dei ſapientia quaſi in
firmus aliquis et inſipiens lates in populo. q̄ diu
nobilis rex et rex celi fabri filium te permittis ap
pellari. patiē et putari. O humilitas ꝛ virtus criſ
in quantum confundis ſuperbiam mee vanita-
tis. parum aliquid ſcio vel magis ſcire mihi vide-
or. et iam ſilere non poſſum. ipudenter me et ipru

denter ingerens et oſtentans ·promptus ad loquē
dūm· velox ad docēdū·tardꝰ ad audiēdū· Et xp̄us
cū tanto tempore ſilebat cū ſe ipſū abſcōdebat· nū
quid inanē glām metuebat·q̄d timēt ab inani gla
qui ē vera gla p̄ris·vtiqꝫ timebat·ꝫ nō ſibi·Sed
nobis timebat ab illis quibꝫ nouerat eē timēdū·
nobis cauebat ·nos iſtruebat·tacebat ore ꝫ iſtru
ebat opere·et quod poſtea docuit verbo iam clama
bat exemplo· Diſcite a me qꝛ mitis ſū et humilis
corde· nam de infantia dm̄ paruꝫ aliquid audio ex
tunc iam vſqꝫ ad hunc·xxx·annum nihil inuenio·
nūc vero iam latere nō poteſt q̄ tam manifeſte de-
mōſtratur a patre· Hec Bernardus ·Et hec ē auc
toritas quā in ſuperiori tractatu allegaui·per quā
apparet quomodo ſiluit dn̄s ihesus humiliter ma-
giſter ad noſtram inſtructionē et tacendo ore in-
ſtruxit opere· Vidiſti ergo vbiqꝫ in dn̄o noſtro
ihesu humilitatem redolere que magnifica virtus
eſt et valde nobis neceſſaria·eo qꝫ ſtudioſius que-
renda et affectuoſius amanda·quoniā dominus in
ſingulis actibus ſuis eam ſignanter ſtuduit ob-
ſeruare·

De ieiunio ⁊ temptationibus domini·et de reditu eius ad ma tre Math 2

POſtq̄ dominus ihesus fuit baptizatus· in
continenti et ſine mora ductus eſt a ſpiritu
ſancto (qui eum deſignauerat in baptiſmo·qui